

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Педагогіка
(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Рівень освіти перший (бакалаврський)

Тип дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: денна

Освітній ступінь: бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Освітня програма: Середня освіта: біологія та здоров'я людини

Рік навчання: 1-й Семестр: 2-й

Кількість кредитів (годин): 6 (180 год.: 30 - лекції; 40 – семінарські; 108 - самостійна робота, 2 – консультації; екзамен)

Мова викладання: українська

Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle

Консультації: згідно затвердженого графіку.

2. Інформація про викладача

ПІБ: Кічук Надія Василівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: доктор педагогічних наук, професор

Кафедра: загальної педагогіки та спеціальної освіти

Робочій e-mail: idgu_pedfakultet@ukr.net

3. Опис дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і методичні основи організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти; ознайомлення з сучасними уявленнями про цілі і цінності педагогічної освіти, проблемами навчання і виховання студентів та школярів, традиційними та інноваційними підходами до їх вирішення.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» є: забезпечення теоретичної і практичної підготовки студентів до виконання функціональних обов'язків вчителя; розвиток педагогічних здібностей студентів; виховання професійно значущих якостей педагога; ґрунтовне вивчення студентами фундаментальних питань освіти і виховання, загальних закономірностей, принципів, форм, методів навчання та виховання різних вікових груп.

Передумовами для вивчення дисципліни є цикл теоретичних та практичних дисциплін: «Психологія», «Основи філософських знань», «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень» тощо.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальний курс пов'язується з циклом навчальних дисциплін «Психологія», «Інклюзивна освіта», «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень» тощо

4. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» студенти мають навчитися організовувати власну професійну діяльність на сучасних педагогічних засадах. Вони повинні вміти:

- здобувати необхідні знання філософських основ педагогіки, дидактики, теорії і практики виховання, школознавства, педагогічної майстерності;
- застосовувати набуті знання, розв'язуючи професійно орієнтовані завдання;
- проєктувати цілі власної майбутньої професійної діяльності, розробляти програми їх досягнення;
- розробляти і здійснювати програму самовдосконалення, самоосвіти.

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Педагогіка в системі наук

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): Визначення сутності педагогіки в системі гуманітарних наук. Об'єктивні соціально-економічні передумови виникнення й розвитку педагогічної теорії. Об'єкт, предмет педагогіки. Функції педагогіки: фундаментальна та прикладна, рівні їхньої реалізації. Основні категорії педагогічної науки: виховання, освіта та навчання.</p>	<p>- Анєнкова І.П., Байдан М.А., Русова В.М. Педагогіка. Навч. посіб./ І.П. Анєнкова, А.М. Байдан, В.М. Русова – К.: Каравела, 2018.</p> <p>- Волкова Н.П. Педагогіка. Навч. посіб./ Н.П. Волкова – К.: Академія, 2012.</p> <p>- Зайченко І. В. Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6-21.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет педагогіки та її завдання. 2. Категорії педагогіки 3. Система педагогічних наук. 4. Зв'язок педагогіки з іншими науками. 	<p>- Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14–18.</p> <p>- Зайченко І. В. Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6-21.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Визначить сутність поняття „педагогіка”, її предмет, об'єкт, функції та завдання. Основні категорії науки. Схарактеризуйте міжпредметні зв'язки педагогіки з іншими науками. Користуючись предметними покажчиками до творів А.Макаренка, В.Сухомлинського, випишіть 4-5 тез про важливість</p>	<p>Закон України «Про освіту». Освіта України : нормативно-правові документи : зб. нормат. док. К. : Міленіум, 2017.</p> <p>Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 2-е. Київ : Академвидав, 2007. С. 330-393.</p>

<p>педагогічної теорії в діяльності педагога. <u>Робота зі словником:</u> педагогіка, виховання, навчання, освіта, розвиток, формування. <u>Робота з першоджерелами:</u> підготуйте 3 бібліографічні картки з додаткової літератури з теми заняття. Складіть схему лекції.</p>	
---	--

Тема № 2. Особистість як предмет виховання. Фактори розвитку особистості.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): Поняття про особистість, її розвиток і формування. Закономірності фізичного і психічного розвитку. Основні фактори розвитку особистості. Взаємозв'язок зовнішніх і внутрішніх умов розвитку. Роль діяльності і спілкування у розвитку особистості. Роль активності учня в особистісному розвитку. Поняття про саморозвиток особистості. Внутрішні суперечності як рушійні сили розвитку. Інклюзивний підхід до виховання та навчання дітей з особливими потребами.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14-18. - Зайченко І. В. Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6-21. - Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. С. 43-47. - Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-є., доп. і переробл. Київ, 2007. С. 11-40. - Гриців Т., Батрин В. Українська система виховання на засадах народної педагогіки : навч.-метод. посіб. для позакл. роботи в шк. – Чернівці : Народознав.-просвітн. центр "Факел Марії", 2013. 263 с. - Декларація прав дитини // Відродження. – 1999. № 1. С. 18. - Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»). К., 1994. 62 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.): Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання: а) методи формування свідомості особистості; б) методи організації діяльності і формування досвіду громадської поведінки; в) методи стимулювання діяльності і поведінки; г) методи контролю у вихованні. Поняття про форми виховання. Підходи до їх класифікації. Основні напрями виховання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Закон України «Про дошкільну освіту»// http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14 - Закон України «Про вищу освіту»// http://zakon0.rada.gov.ua/laws/1556-18 - Конвенція ООН про права дитини// http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_021
<p>Завдання для самостійної роботи: Підготуйте колективну (2–3 студенти) презентацію на одну з поданих нижче тем (за Вашим вибором): - Порівняйте системи виховання й освіти в Київській Русі та в країнах середньовічної Європи. - Роль братських шкіл у розвитку освіти та педагогічної думки в Україні та Європі. - Козацька педагогіка як унікальне явище світової педагогічної думки. - Складіть 10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Стельмахович М. І. Українська народна педагогіка. Київ : ІЗМН, 1997. С. 53-70. - Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 2-є. Київ : Академвидав, 2007. С. 330-393. - Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-є., доп. і переробл. Київ, 2007. С. 11-40.

правил окремо для матері і батька, яких, на Ваш погляд, необхідно дотримуватися в сімейному вихованні.	
--	--

Тема № 3. Методологія педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): Методологія педагогіки, її рівні, підходи. Педагогічне дослідження, науковий апарат дослідження. Методи педагогічних досліджень, їх класифікація.	- Анєнкова І.П., Байдан М.А., Русова В.М. Педагогіка. Навч. посіб./ І.П. Анєнкова, А.М. Байдан, В.М. Русова – К.: Каравела, 2018. - Волкова Н.П. Педагогіка. Навч. посіб./ Н.П. Волкова – К.: Академія, 2012. - Зайченко І. В. Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6-21.
Семінарське заняття (2 год.): Методологія педагогіки, її рівні, підходи. Педагогічне дослідження, науковий апарат дослідження. Методи педагогічних досліджень, їх класифікація.	- Кічук, Н.В. (2001). Освіта у сучасному світі (порівняльний контекст): Навч. пос. для студ. пед спеціальностей. Ізмаїл. ІДП. - Поліщук В.А. Професійна підготовка фахівців соціальної сфери. Зарубіжний досвід. Навчальний посібник. Тернопіль. Богдан. 2003.
Завдання для самостійної роботи: Підготувати реферат (теми за вибором). Філософські основи педагогіки (занотувати міркування видатних педагогів про особистість учителя; спроектувати філософські концепції і системи на педагогічну науку; добір бібліографії до теми).	- Закон України «Про освіту». Освіта України : нормативно-правові документи : зб. нормат. док. К. : Міленіум, 2017.

Тема № 4. Дидактика – теорія освіти й навчання

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): Дидактика як галузь педагогіки, її виникнення і розвиток. Об'єкт дидактики. Предмет дидактики. Завдання, які вирішує дидактика. Основні функції дидактики. Категорії дидактики. Чинники, які сприяють розвитку дидактики як науки.	Компетентність саморозвитку фахівця: педагогічні засади формування у вищій школі. (2007). Монографія. За ред. Н. В. Кічук. Ізмаїл / ІДГУ.

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Двосторонній характер процесу навчання. 2. Протиріччя як рушійні сили процесу навчання, 3. Функції процесу навчання 4. Етапи та рівні засвоєння знань. 5. Формування умінь та навичок. 	<ul style="list-style-type: none"> - Бондар В. Педагогіка і філософія: взаємодія і взаємозв'язок // Вища освіта України. 2002. № 3. С. 9–12. - Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14– 18. - Зайченко І. В. Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6–21. - Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. С. 43–47. - Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-є., доп. і переробл. Київ, 2007. С. 11– 40
<p>Завдання для самостійної роботи: Проаналізуйте пораду 51 з книги В. О. Сухомлинського "Сто порад учителям". Визначте умови, за яких виховання стає вирішальним чинником розвитку дитини в сучасних умовах.</p>	<p>Сухомлинський В. О. Сто порад учителям (порада 51). Вибр. твори в 5-и т. Т. 2. Київ : Рад. школа, 1977. С. 532–535.</p>

Тема № 5. Зміст освіти в сучасній школі.

<p>Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання</p>	<p>Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
<p>Лекція (2 год.): Загальна характеристика змісту освіти. Фактори, які впливають на розробку змісту освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові основи визначення змісту освіти та його удосконалення. Документи, що визначають зміст загальної середньої освіти. Державний стандарт загальної середньої освіти. Структура навчального плану та навчальної програми. Підручники та навчальні посібники, їх функції та структурні компоненти.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Барбашова І.А. Дидактика: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І. А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 228с. - Барбашова І. А. Загальні основи педагогіки: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І. А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. 126 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.): Навчання як педагогічний процес та його сутність. Основні функції навчання - освітня, виховна й розвивальна. Основні складові навчального процесу:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка. – К.: Знання – Прес, 2008. – 418 с. - Лозова В.І., Троцько В.Г. Теоретичні основи виховання і навчання. – Харків: ОВС, 2012. 400 с. - Максимюк С.П. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. 670 с. - Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: Навчальний посібник. – 5-те вид. К.: Кондор, 2007. 656 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Педагогічний процес як система (занотувати міркування видатних педагогів про цілісність та особливості організації</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Інноваційні педагогічні технології : посібник / за ред. О.І.Огієнко. Київ, 2015. 314 с. - Кузьмінський А. І. Технологія і техніка

<p>педагогічного процесу; змодельовати педагогічну ситуацію; підібрати декілька педагогічних ситуацій).</p> <p>Підготуйте програму бесіди із старшокласниками на тему «Вільний час учня» і проведіть її з учнями під час навчально-виховної практики.</p> <p>2. Визначте групу методів вивчення будь-якої риси особистості. Обґрунтуйте доцільність і можливу ефективність їх застосування.</p>	<p>шкільного уроку : навч. Посіб. Київ : Знання, 2010. 335 с.</p>
<p>Тема № 6. Закони, закономірності та принципи навчання.</p>	
<p>Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання</p>	<p>Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
<p>Лекція (2 год.): Закони процесу навчання. Сутність поняття «закономірності навчання», об'єктивні та суб'єктивні закономірності навчання. Система дидактичних принципів та їх характеристика. Правила реалізації принципів навчання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14-18. - Зайченко І. В. Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6-21. - Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. С. 43-47.
<p>Семінарське заняття (2 год.): Сутність і структура педагогічного процесу. Взаємодія як спосіб організації педагогічного процесу. Педагогічна ситуація – основна одиниця педагогічного процесу. Компоненти педагогічного процесу. Рушійні сили і закономірності педагогічного процесу. Етапи педагогічного процесу. Принципи педагогічного процесу. Цілісність педагогічного процесу. Зміст і ефективність педагогічного процесу. Технологія педагогічного процесу.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Зайченко І.В. Педагогіка. – К.: Освіта України, КНТ, 2008. – 528 с. - Лозова В.І., Троцько В.Г. Теоретичні основи виховання і навчання. – Харків: ОВС, 2012. – 400с. - Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: Навчальний посібник. – 5-те вид. – К.: Кондор, 2007. 656 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Визначте, чи тотожні поняття «навчально-виховний процес», «педагогічний процес», «освітній процес»? Обґрунтуйте свою думку. Доведіть, що процес виховання відрізняється від процесу навчання. Покажіть, що між ними спільного, а що відмінного. Відповідь аргументуйте і структуруйте. Випишіть з праць Я.А.Коменського, К.Д.Ушинського міркування про сутність і особливості реалізації вимог певних принципів навчання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Кремень В. Г. Енциклопедія освіти. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с. - Дубасенюк О. А. Практикум з педагогіки : навч. посіб. Київ : ІСДО, 1996. 432 с. - Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : навч. посіб. для аспірантів (денна та вечірня форми навчання) / Укладач Л.І.Васецька. Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. 169 с

Змодельуйте опорну схему взаємозв'язку між закономірностями і принципами навчання.	
Тема № 7 Методи навчання.	
<p>Лекція (2 год.): Методи навчання. Сутність поняття «метод навчання». Класифікація методів навчання. Характеристика методів навчання, умови ефективності їх застосування. Фактори, що впливають на вибір методів навчання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Бондар В. Педагогіка і філософія: взаємодія і взаємозв'язок // Вища освіта України. 2002. № 3. С. 9–12. - Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14– 18. - Зайченко І. В. Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6–21. - Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. С. 43–47. - Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-є., доп. і переробл. Київ, 2007. С. 11– 40.
<p>Семінарське заняття (2 год.): 1. Навчання як педагогічний процес та його сутність. 2. Основні функції навчання - освітня, виховна й розвивальна. Основні складові навчального процесу: Мета навчання. - Завдання навчання. - Зміст освіти (навчання). - Методи навчання. - Засоби навчання. - Форми організації навчання. - Результати навчання. - Принципи навчання.</p> <p>Завдання для самостійної роботи: Педагогічний процес як система (занотувати міркування видатних педагогів про цілісність та особливості організації педагогічного процесу; змодельовати педагогічну ситуацію; підібрати декілька педагогічних ситуацій, які розкривають процес формування у дошкільників певних якостей; добір бібліографії до теми).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Бондар В. Педагогіка і філософія: взаємодія і взаємозв'язок // Вища освіта України. 2002. № 3. С. 9-12. - Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14– 18. - Зайченко І. В. Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6-21. - Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. С. 43-47. - Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-є., доп. і переробл. Київ, 2007. С. 11-40.
Тема 8. Форми організації навчання.	
<p>Лекція (2 год.): Поняття про форми організації навчання. Розвиток організаційних форм навчальної роботи у школі. Характеристика класно-урочної системи, її переваги, недоліки та шляхи удосконалення. Урок як основна форма організації навчання у сучасній</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 2-є. Київ : Академвидав, 2007. С. 426-464. - Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. - Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-є., доп. і переробл. Київ, 2007. С.

<p>школі. Вимоги до уроку. Типи та структура уроків. Підготовка вчителя до уроку. Характеристика додаткових форм організації навчання. Альтернативні форми організації навчання, технології їх застосування.</p>	<p>11– 40.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.): Сутність і структура педагогічного процесу. Взаємодія як спосіб організації педагогічного процесу. Педагогічна ситуація – основна одиниця педагогічного процесу. Компоненти педагогічного процесу. Рушійні сили і закономірності педагогічного процесу. Етапи педагогічного процесу. Принципи педагогічного процесу. Цілісність педагогічного процесу. Зміст і ефективність педагогічного процесу. Технологія педагогічного процесу.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Галус О. М., Шапошнікова Л. М. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. Київ : Вища школа, 2006. 215 с. - Матвієнко О. В. Стратегії розвитку середньої освіти у країнах Європейського Союзу. Київ : Ленвіт, 2005. С. 112-125. - Модернізація вищої освіти України і Болонський процес // Освіта України. 2004. 10 серпня. - Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. Суми : Ред.-вид. відділ СДПУ, 1999. 300 с. - Чепіль М. Порівняльна педагогіка. Дрогобич, 2010. 133 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Визначте, чи тотожні поняття «навчально-виховний процес», «педагогічний процес», «освітній процес»? Обґрунтуйте свою думку. Доведіть, що процес виховання відрізняється від процесу навчання. Покажіть, що між ними спільного, а що відмінного. Відповідь аргументуйте і стуктуруйте</p>	
<p>Тема № 9 Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю.</p>	
<p>Лекція (2 год.) Сутність контролю та його функції. Принципи контролю. Види та методи контролю. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. - Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-е., доп. і переробл. Київ, 2007. С. 11– 40.
<p>Семінарське заняття (2 год.): Види та методи контролю. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. Суми : Ред.-вид. відділ СДПУ, 1999. 300 с. - Чепіль М. Порівняльна педагогіка. Дрогобич, 2010. 133 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: У чому, на Вашу думку, полягає головна функція освіти в суспільстві? Проаналізуйте підходи авторів різних підручників, навчальних посібників з педагогіки до визначення її об'єкта та предмета. Що є спільним у цих визначеннях?</p>	

Тема 10. Технології навчання.	
<p>Лекція (2 год.): Сутність поняття «технології навчання» та історія його виникнення. Сутність і головні ознаки педагогічної технології. Класифікація педагогічних технологій.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник / О. Янкович, Ю. Беднарек, А. Анджесєвська. – Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с. - Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016 583 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.): Педагогічні технології на основі активізації і інтенсифікації діяльності учнів. Ігрові технології. Проблемне навчання. Технологія «Створення ситуації успіху». Технології інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріалу</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Дичківська М.І. Інноваційні педагогічні технології: Практикум. – К.: Слово, 2013. 448 с. - Нісімчук А. С. Сучасні педагогічні технології: навч. посіб. / А. С. Нісімчук, О. С. Падалка, О. Т. Шпак. – К. : ВЦ «Просвіта», 2000. 368 с. - Освітні технології: Навч.-метод. посібник / За ред. О.Пехоти. – К.: А.С.К., 2002. 255 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Презентуйте освітні технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності школярів.</p>	
Тема 11. Загальна характеристика процесу виховання.	
<p>Лекція (2 год.): Теорія виховання як складова частина педагогічної науки. Характеристика сучасних наукових підходів до виховання. Сутність процесів виховання, самовиховання та перевиховання особистості. Мета виховання. Аналіз «Концепції національного виховання дітей та молоді в Україні». Структура, рушійні сили та основні етапи процесу виховання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За ред. І.А. Зязюна. – 2-ге вид., допов і переробл. – К.:Вища шк., 2004. 422 с. - Теорія виховання: навч. посіб. / Башкір; за загальною редакцією С.Т. Золотухіної. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди., 2016. 96 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.): Поняття про зміст виховання. Проблема змісту виховного процесу у сучасному освітньому закладі. Характеристика основних напрямків змісту виховання. Особливості змісту виховання в освітніх закладах середньої освіти зарубіжних країн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л. В. Кондрашова, О. О. Лаврентьєва, Н. І. Зеленкова. – Кривий Ріг, 2008. 105 с. - Маценко Л.М. М12 Теорія і методика виховання : навчальний посібник. Вид. 3-тє, доп., перероб. – Київ : ЦП «Компринт», 2019. 319 с. - Бех В. Національне виховання в контексті глобалізаційних процесів: актуальні питання / В. Бех // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2011. – № 1. С. 11- 13.

<p>Завдання для самостійної роботи: Розкрийте сутність діяльнісно-особистісної концепції виховання. Поясніть поняття “виховання” у широкому та вузькому розумінні.</p>	
<p>Тема 12. Закономірності та принципи виховання.</p>	
<p>Лекція (2 год.): Основні закономірності процесу виховання. Специфіка принципів виховання. Характеристика принципів виховання. Правила виховання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Бондар В.І. Дидактика / В.І. Бондар. – К.: Либідь. 264 с. - Пермяков О.А., Морозов В.В. Педагогіка: Навч. посіб. / О.А. Пермяков, В.В. Морозов. – К.: Знання, 2006. С.64-70. - Фіцула М.М. Педагогіка / М.М. Фіцула. – К. : Академія, 2001. С.91-100. - Максимюк С.П. Педагогіка / Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 670 с. - Ярошук Л.Г. Методика виховної роботи: навчальний посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 320 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.): Виховання як спеціально організована педагогічна діяльність. Мета і завдання виховання. Закономірності та принципи виховання. Система принципів навчання, їх характеристика. Самовиховання і перевиховання як невід’ємні компоненти процесу виховання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Вітенко І.С., Борисюк А.С., Вітенко Т.І. Основи психології. Основи педагогіки: Навчально-методичний посібник. – Чернівці: Книги – XXI, 2006. – 200 с. - Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2003. 576 с. - Теорія виховання: навч. посіб. / Башкір; за загальною редакцією С.Т. Золотухіної. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди., 2016. 96 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Розкрийте взаємозв'язок навчання та виховання у розвитку учнів</p>	
<p>Тема 13. Методи та засоби виховання.</p>	
<p>Лекція (2 год.): Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності, спілкування та формування досвіду суспільної поведінки. Методи стимулювання діяльності і поведінки. Методи самовиховання. Поняття прийому і засобу виховання. Умови оптимального вибору і ефективного застосування методів виховання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Практикум з педагогіки: Навчальний посібник: Видання 2-ге, доповнене і перероблене / За заг. ред. О.А. Дубасенюк, А.В. Іванченка. – Житомир: Житомир. держ. пед. ун-т, 2002. 482 с. - Кондрашова, Л.В., Лаврентьєва, О.О., Зеленкова, Н.І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л.В.Кондрашова, О.О.Лаврентьєва, Н.І. Зеленкова. – Кривий Ріг : КДПУ, 2008. 187 с.

<p>Семінарське заняття (2 год.): Сутність методів виховання. Методи формування свідомості особистості Методи організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки. Методи стимулювання діяльності й поведінки</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Методика виховної роботи з використанням народних традицій: методичні рекомендації / Л.Є.Соколова, І.В.Соколова. Кривий Ріг: КДПУ, 2000. 50 с. - Воропай О. Перлини української культури: Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Дніпропетровськ: Арт-Вертеп, 2007. 350 с. - Книга класного керівника: Довідково-методичне видання / С.В. Кириленко, Н.І. Косарева. Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 560 с. - Кондрашова Л.В. Превентивная педагогіка. К.: Вища школа, 2005. 31 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Охарактеризуйте методи, форми і засоби виховання і самовиховання</p>	
<p>Тема 14. Основні напрями виховання.</p>	
<p>Лекція (2 год.): Характеристика основних напрямків виховання. Завдання та шляхи розумового виховання. Система морального виховання. Громадянське виховання. Трудове виховання та профорієнтаційна робота у сучасній школі. Сутність і завдання естетичного виховання школярів. Фізичне виховання. Екологічне виховання, його завдання та зміст. Статеве виховання. Правове виховання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Видавничий центр Академія", 2001. - 576 с. - Зайченко І.В. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Освіта України, КНТ, 2008. – 528 с. - Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. - 2-е вид., випр. і доп. - Харків: ОВС", 2002. 400 с. Максимюк С.П. Педагогіка : Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. 667 с.
<p>Семінарське заняття (4 год.): Суть змісту виховання. Основні напрями виховання в умовах сучасної школи. Формування світогляду і громадянської активності школярів. Моральне виховання. Трудове виховання. Фізичне виховання. Естетичне виховання. Засвоєння соціального досвіду. Самовиховання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Пехота О.М. Індивідуальність учителя: теорія і практика: Навч. посіб. – Миколаїв: Іліон, 2009. 272с. - Холковська І.Л. Методика виховної роботи: Курс лекцій / І.Л Холковська. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. 192 с. - Кульневич С.В. Виховна робота в сучасній школі: від колективізму до взаємодії: навч.- метод. посіб. / С.В. Кульневич. – К.: Педагогіка. 2006. 272 с. - Поясик О. І., Лаппо В. В. Методика виховної роботи : навч. посібник. - ІваноФранківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. 202 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Підготуйтеся до дискусії на тему "Ідеал</p>	

<p>сучасної людини" Складіть орієнтовну програму самовиховання учнів основної школи. Доведіть хибність прислів'я" робота не вовк, в ліс не втече".</p>	
<p>Тема 15. Організаційні форми виховної роботи.</p>	
<p>Лекція (2 год.): Поняття позакласної і позашкільної виховної роботи. Характеристика масових форм виховної роботи. Характеристика групових форм виховної роботи. Характеристика діяльності позашкільних навчально-виховних закладів.</p>	<p>Бех І. Д. Психологічні джерела виховної майстерності [Текст]: навч. посіб. / І.Д. Бех . – К.: Академвидав, 2009. 248 с. Твердохліб Т. С. Педагогічна майстерність класного керівника в організації виховної роботи: навч.-метод. посіб. / Т. С. Твердохліб; за заг. ред. В. І. Лозової. – Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2017. 156 с.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.): Позаурочна діяльність у школі. Поняття позакласної і позашкільної роботи. Форми організації позакласної і позашкільної роботи, масові групові та індивідуальні форми виховної роботи, їх характеристика. Характеристика окремих форм виховної роботи Пошуки нових форм позакласної виховної роботи у школі.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Кульневич С.В. Виховна робота в сучасній школі: від колективізму до взаємодії: навч.- метод. посіб. / С.В. Кульневич. – К.: Педагогіка. 2006. 272 с. - Поясик О. І., Лаппо В. В. Методика виховної роботи : навч. посібник. - ІваноФранківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. 202 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Презентуйте нові форми виховної роботи в основній школі.</p>	
<p>Тема 16. Формування колективу, його вплив на виховання особистості</p>	
<p>Лекція (2 год.): Виховний колектив та його основні ознаки. Зміст, функції та види виховного колективу. Чинники розвитку колективу. Учніське самоврядування в школі та класі. Формальні та неформальні групи. Дитячі та юнацькі громадські організації. Неформальний молодіжний рух.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Методика виховної роботи з використанням народних традицій: методичні рекомендації / Л.Є.Соколова, І.В.Соколова. Кривий Ріг: КДПУ, 2000. 50 с. - Воропай О. Перлини української культури: Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Дніпропетровськ: Арт-Вертеп, 2007. 350 с. - Книга класного керівника: Довідково-методичне видання / С.В. Кириленко, Н.І. Косарева. Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 560 с. Кондрашова Л.В. Превентивная педагогіка. К.: Вища школа, 2005. 31 с.
<p>Семінарське заняття (4 год.): Колектив і його види Сутність, зміст, функції виховного колективу Діалектика розвитку колективу</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Молчан О. Дозвілля як важливий фактор соціально-культурної реабілітації молодих інвалідів // Рідна школа. – 2002. – № 2. С. 29-32. - Трухін І.О., Шпак О.Т. Основи

<p>Чинники розвитку колективу Учнівське самоврядування в школі та класі Формальні та неформальні групи Дитячі та юнацькі громадські організації Неформальний молодіжний рух</p>	<p>шкільного виховання: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. 368 с. - Кондрашова Л. Формуючий потенціал навчання у вищій педагогічній школі // Рідна школа. – 2005. – № 8. С. 12-15.</p>
---	---

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на лекційних і семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використував надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущене заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності в ІДГУ». Наявність академічного плагиату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає теоретичне запитання та практичне завдання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння знаннями з теоретичних основ підготовки фахівців для вищої освіти у зарубіжжі, а також вміння комплексно застосовувати ці знання у процесі розробки авторських програм навчальних дисциплін.

Зразок модульної контрольної роботи

1. Визначте принципи підготовки фахівців для вищої освіти у зарубіжних країнах.
2. Продемонструйте фрагмент інтерактивного практичного заняття програмою підготовки магістрів у закладах вищої освіти Німеччини.

Форма підсумкового контролю

Залік (проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями).

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	не зараховано

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ»

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Анотування наукових статей	5
Реферат	5
Розробка соціально-педагогічного проекту	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей* є вміння здобувача стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *проекту* є здатність здобувача визначити тему, мету, етапи проектування, способи оцінки результатів проектної діяльності майбутніх фахівців. Критеріями оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді здобувача за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

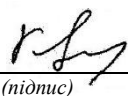
Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність до критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

Викладач

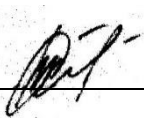

(підпис)

Кічук Н.В.
(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та спеціальної освіти
протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

Звєкова В.К.